

**MAŽEIKIŲ R. PEDAGOGINĖ PSICHOLOGINĖ TARNYBA
2019-ųjų METŲ VEIKLOS PLANO VYKDYMO ATASKAITA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinis kontekstas.

Pedagoginė psichologinė tarnyba- švietimo pagalbos įstaiga, kuri teikia specialiąją pedagoginę ir psichologinę pagalbą Mažeikių rajono mokiniams (vaikams), jų šeimoms, mokytojams ir ugdymo įstaigoms. Tarnyboje dirba aukštos kvalifikacijos specialistai: 2 trečios kvalifikacinės kategorijos psichologai, 2 specialieji pedagogai – metodininkai, 2 logopedai – metodininkai ir 1 socialinis pedagogas- metodininkas. Gydytojas neurologas dirba pagal paslaugų sutartį. Tarnyboje teikiama informacinė, konsultacinė ir ekspertinė pagalba: atliekamas kompleksinis mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimas, rekomenduojamas specialusis ugdymas bei švietimo pagalba. Taip pat teikiamos individualios ir grupinės psichologinės konsultacijos, organizuojamos ir vykdomos pedagoginio, psichologinio švietimo veiklos, renginiai, teikiama metodinė pagalba ugdymo įstaigose dirbantiems švietimo pagalbos specialistams, konsultuojamos ugdymo įstaigų Vaiko gerovės komisijos, padedama ugdymo įstaigoms spręsti konfliktines ir įveikti krizines situacijas bei vertina praktinę ugdymo įstaigų psichologų veiklą.

Tarnybos klientai- Mažeikių r. vaikai iki 18 m. (jei turi SUP iki 21 m.). Pagalba yra teikiama per bendradarbiavimą su jų tėvais (globėjais), ugdytojais bei su kitais su vaiku susijusiais asmenimis dėl kurių galimai kyla vaiko ugdymosi sunkumai. Tarnyboje yra sudarytos 2 mokinių SUP vertinimo komandos: viena- ikimokyklinio amžiaus vaikų, kita – mokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi poreikių įvertinimui. Kiekvienais metais tarnyboje atliekama daugiau nei 300 kompleksinių pedagoginių-psichologinių SUP įvertinimų.

2. Metinė veiklos plano ataskaita parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, kitų Lietuvos Respublikos norminių aktų nuostatomis, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2013 m. liepos 26 d. sprendimu Nr. T1-219 patvirtintu Mažeikių rajono savivaldybės ilgalaikiu strateginiu plėtros planu 2014–2020 m., 2017 m. vasario 19 d. sprendimu Nr. T1-37 patvirtintu Mažeikių rajono savivaldybės strateginio planavimo tvarkos aprašu, 2015 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. T1-349 patvirtintu Mažeikių rajono savivaldybės 2017–2018-ųjų metų strateginiu veiklos planu, Mažeikių r. pedagoginės psichologinės tarnybos 2018-2020 metų strateginiu planu, patvirtintu Mažeikių rajono savivaldybės administracijos švietimo skyriaus vedėjo 2018 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. ŠV1-23 bei atsižvelgiant į 2017 m. sausio 23 d. Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymą Nr. A1- 109 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės metinių veiklos planų ataskaitų rengimo“.

**II. APIBENDRINIMAS, IŠVADOS, PRIEMONIŲ
SIŪLYMAI DĖL VEIKLOS TOBULINIMO**

2019 m. specialistų komanda atliko 314 vaikų kompleksinių pedagoginių psichologinių įvertinimų, kurių metu nustatė sutrikimus, sukeliančius mokymosi sunkumus mokykloje bei specialiuosius ugdymosi poreikius. Mokyklinės brandos įvertinimų šiemet nebuvo nė vieno, mat nuo 2018 m. tėvai turi teisę patys nuspręsti dėl jų vaiko leidimo į priešmokyklinę grupę vieneriais metais anksčiau.

Tarnybos psichologai viso suteikė 814 konsultacijų, o t.y. 30 proc. daugiau lyginant su praeitais metais. Šiemet psichologo pagalbos poreikis patenkintas 432 asmenims, lyginant su praeitais metais tai yra dvigubai daugiau. Taigi, tarnybos pagalbos prieinamumas padidintas, bet eilės pas psichologus dar labiau pailgėjo, nes psichologo poreikis 2019 m. padidėjo dvigubai,

besikreipiančių asmenų skaičius didėja, tad dėl nedidėjančių specialistų etatų skaičiaus, žmogiškųjų resursų, laiko išteklių, psichologinės pagalbos nebuvimo ugdymo įstaigose, esamo poreikio Mažeikių rajone 2 specialistai patenkinti negali.

Dažniausiai pasikartojančios problemos: emocijų ir elgesio (pyktis, agresyvumas, neklusnumas, depresiškumas), konfliktiniai vaikų ir tėvų tarpusavio santykiai. Tarnyba pirmumą teikė krizinėms problemoms, tada vaikai pas specialistą patenka labai greitai - tą pačią arba kitą darbo dieną. Didelė dalis konsultuojamų vaikų, jų tėvų buvo iš darželių, mokyklų, kuriose nėra reikalingų specialistų, taip pat daug vaikų ir jų tėvų buvo siunčiama pagal atvejo vadybos ir vaiko minimalios priežiūros sudarytus pagalbos planus.

2019 metais specialiojo pedagogo bei logopedo korekcinių individualių pratybų vaikams, lankantiems ugdymo įstaigas, poreikis padidėjo. Viso prarasta 165 užsiėmimai 7 vaikams. Lyginant su praėjusiais metais, vaikų skaičius nežymiai sumažėjo, bet individualių pratybų suteikta 30 procentų daugiau. Socialinė pedagoginė pagalba teikta 20 mokinių, kuriems suteikta 160 individualių konsultacijų.

Pažymos dėl PUPP ar brandos egzaminų pritaikymo paruoštos 15 vaikų, o tai yra šiek tiek mažiau nei praėjusiais metais. Viso išvadų tikslinimas Pažymoje dėl specialiojo ugdymosi ir (ar) švietimo pagalbos skyrimo atliktas 56 mokiniams.

Kai ugdymo įstaigose yra reikiami švietimo pagalbos specialistai, bet dėl įvairiausių priežasčių mokiniai ar jų tėvai nenori ten lankytis, tarnyba teikia mokamas paslaugas. Viso Mažeikių rajono pedagoginėje psichologinėje tarnyboje buvo suteiktos 122 mokamos paslaugos, iš jų: 63 logopedo konsultacijos, individualios/korekcinės logopedinės pratybos, 56 psichologų seminarai ir 3 mokymai.

Stiprinant tėvų bendravimo su vaikais kompetencijas, toliau sėkmingai plėtojamas tėvų pedagoginis švietimas. Tarnyboje vedami užsiėmimai tėvams, ugdantiems sėkmingos tėvystės įgūdžius. Viso „Pozityvios tėvystės mokymų“ prarasta 4-ioms tėvų grupėms, kuriose dalyvavo 38 asmenys. Sėkmingos tėvystės mokymus lankė 8 dalyviai. 12 asmenų prarasta psichoterapiniai „Asmenybės augimo ir bendravimo“ užsiėmimai. Į „Bendravimo su vaikais tobulinimo kursų“ teismo sprendimu nukreipti 6 tėvai. Bendradarbiaujant su Mažeikių rajono visuomenės sveikatos biuru Ankstyvosios intervencijos programą išklause 3 paauglių grupės, kuriose dalyvavo 20 mokinių.

Kaip ir praėjusiais metais toliau tarnyboje buvo tęsiama programa „Didysis draugas“, kurios dėka per 2019 m. paruošti 2 savanoriai. Taip pat specialistai dalyvavo 2 naujose projektinėse veiklose: Mažeikių CPA „Neaktyvių mamų (tėčių), auginančių vaikus, turinčių specialiuosius poreikius – savęs pažinimo kompetencijų ugdymas“ ir SPPC „Pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kvalifikacijos tobulinimas“.

Per 2019 m. Mažeikių rajono pedagoginėje psichologinėje tarnyboje 2 studentai iš Klaipėdos universiteto psichologijos katedros atliko praktiką.

Nuo 2016 m. specialistė tarpinstituciniam bendradarbiavimui veda mokymus mamoms, turinčioms intelekto sutrikimą. 2019 m. šie mokymai buvo tęsiami taip pat. Grupiniuose mokymuose dalyvavo 3 asmenys, o individualias konsultacijas lankė 2 tėveliais, turintys mažamečius vaikus. Mokymų paskirtis - rūpintis pažeidžiamomis mamomis, didinti jų tėvystės kompetencijas, kad apsaugotume jų vaikus nuo nepriežiūros, smurto, psichologinės ir fizinės prievartos. Tokiu būdu norime užkirsti kelią vaiko teisių sveikatai gyventi ir vystytis pažeidimams.

Tarnybos specialistams kiekvienais metais sudaromos galimybės intensyviai kelti kvalifikaciją, mokytis, todėl per 2019 m. jie dalyvavo 22 paskaitose, išklause daugiau nei 20 mokymų. Taip pat dalyvavo daugiau nei 13-oje metodinių dienų, veiklų, 9 mokyklų VGK posėdžiuose, 41 atvejo vadybos pagalbos plano sudarymo posėdyje, 214 atvejų aptarimuose, asociacijų veiklose, 10 savivaldybės vaiko gerovės komisijos veikloje, supervizijose, tarpžinybiniuose pasitarimuose.

Specialistai ir toliau vykdė pedagoginį psichologinį švietimą: pravedė 33 mokymus, 17 paskaitų, pranešimų, 5 seminarus. Tarnybos logopedas parengė 5 kompiuterines metodines priemones vaikų girdimajam suvokimui bei įvairiapusių raidos sutrikimų turintiems mokiniams. 2019 m. lapkričio mėn. Mažeikių rajono švietimo centre buvo pradėti vesti Specialiosios

pedagogikos ir specialiosios psichologijos kvalifikacijos tobulinimo kursai 2 pedagogų grupėms, kurie baigėsi 2020 sausio 30 d.

Ir toliau įstaigoje yra kaupiama informacija apie Mažeikių rajono teritorijoje gyvenančius ir specialiųjų ugdymosi poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius vaikus, jų problemas, ugdymo organizavimą. Tarnyboje yra visų ugdymo įstaigų vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, sąrašai, kuriuose atsispindi negalios, sutrikimai, mokymosi sunkumai, pritaikytų ir individualizuotų programų skyrimai, specialistų poreikis ir teikiama pagalba mokyklose. Įstaiga duomenis kaupia popierinėje laikmenoje, nes informacinė duomenų bazė nėra iki galo sukurta.

Problemos su kuriomis susiduria Mažeikių rajono pedagoginė psichologinė tarnyba.

1. Ikimokyklinio amžiaus vaikų skaičiaus, kuriems reikalingas gebėjimų įvertinimas, didėjimas.

Remiantis tarnybos specialistų darbo valandomis ir veiklos apskaitos reglamentu, logopedui-specialiajam pedagogui vieno vaiko gebėjimų įvertinimui, protokolų pildymui, išvadų ir rekomendacijų rengimui, pokalbiui su tėvais ir kt. yra numatyta 10 val. Pagal turimą 2,75 pareigybę, per metus specialistai gali įvertinti daugiau nei pusę vaikų, nes be mokinio gebėjimo vertinimų, jie turi ir individualias konsultacijas, pratybas, veda mokymus, seminarus bei patys nuolat kelia savo kvalifikaciją. Nors vaikų skaičius didėja, bet papildomų etatų savivaldybė tarnybai neskiria, todėl dažnai iš ugdymo įstaigų, tėvų sulaukiame priekaištų. Taigi, dėl šių priežasčių, ikimokyklinio amžiaus vaikų specialieji ugdymosi poreikiai nėra laiku nustatomi bei įvertinami, todėl Mažeikių rajono savivaldybės visų vaikų teisė į švietimo pagalbą nėra užtikrinama.

2. Ilgos eilės norint gauti psichologo paslaugą (konsultaciją).

2019 m. tarnyba išklausė nemažai nepasitenkinimo, priekaištų dėl susidarantių eilių pas psichologą. Ši problema sparčiai auga, nes daugėja mokinių (vaikų), turinčių psichologinių sunkumų ir sutrikimų, kuriems reikalingos individualios psichologo konsultacijos, psichologinis įvertinimas standartizuotomis metodikomis ir specialiųjų ugdymosi poreikių nustatymas. Psichologo poreikis tarnyboje didėja ir dėl to, kad ne visos Mažeikių rajono ugdymo įstaigos turi psichologus, o jei ir turi, tai tėveliai dažnai renkasi psichologo paslaugas tarnyboje, nes vaikai nenori jog kiti matytų, kad jiems reikia tokios pagalbos. Taip pat psichologo poreikis išaugo, nes psichologo konsultacijas lankyti vaikams ir jų tėvams nuolat skiriama pagal Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Telšių apskrities sk. Mažeikių r. specialistų kreipimąsi, socialinių paslaugų atvejo vadybos planą, pagal kompleksines ir koordinuotas savivaldybės paslaugas ir kt. Psichologo, dirbančio pedagoginėje psichologinėje tarnyboje, veikla apima dar ir kitas sritis: šviečiamąją ir prevencinę veiklą, studentų, psichologo asistentų, krizinių atvejų kuravimą. Kadangi Tarnybos pagrindinė paskirtis - nustatyti mokinio ugdymosi problemas, įvertinti specialiuosius ugdymosi poreikius, nustatyti jų lygį, skirti specialųjį ugdymą, teikti švietimo pagalbą mokiniams, taigi psichologai pirmiausia atlieka šias funkcijas bei psichologinį konsultavimą, o visos kitos veiklos, šviečiamoji ir prevencinė veikla, studentų, psichologo asistentų, krizinių atvejų kuravimas, vykdomos pagal galimybes. Taigi, su dabartiniu psichologų 2,4 etato krūviu tarnyba nepajėgia aptarnauti visų siunčiamų ir besikreipiančių asmenų, todėl Mažeikių rajono savivaldybės mokinių teisė į psichologinę pagalbą laiku nėra užtikrinama.

Atsižvelgiant į išvardytas problemas, vienintelė išeitis yra didinti Mažeikių rajono pedagoginės psichologinės tarnybos specialistų skaičių: 1 logopedo-specialiojo pedagogo ir 2 psichologo etatus, tuomet sumažėtų eilės ir didesnės dalies Mažeikių rajono vaikų teisė į švietimo bei psichologinę pagalbą būtų užtikrintos.

2019 metų lėšų panaudojimas:

Biudžetinių įstaigų ir specialiųjų programų lėšos yra sukaupiamos iš atsitiktinių specialistų konsultacijų arba vedamų mokymų Mažeikių švietimo centre ar kitose organizacijose. 2019 metais įstaiga gavo ir išleido 1437,84 eur. Didžioji pinigų suma buvo skirta materialinės bazės kūrimui

954,96 eur tai sudarytų 66,42 proc. visų gautų ir išleistų biudžetinių įstaigų ir specialiųjų programų lėšų, o 33,58 proc. t.y. 482,88 eur buvo skirta darbuotojų kvalifikacijos ir komandiruočių išlaidoms, šios išlaidos labai priklauso nuo siūlomų seminarų kiekio ir tematikos, nes ne visi seminarai būna visiems specialistams reikalingi, bandoma atsižvelgti į specialisto profesinę kryptį ir ją toliau plėsti. 2019 metų biudžetinių įstaigų ir specialiųjų programų lėšos planas buvo 3500 eur, bet dėl fakto, kad planas nesurenkamas tai planą turėjome mažinti iki 1600 eur.

2019 m. planas **dotacija ugdymo reikmėms finansuoti** buvo 119000 eur, visa suma buvo panaudota specialistų darbo užmokesčiui (117300 eur) ir sodros įmokos (1700 eur). 2019 metais darbo užmokesčiui ir sodrai lėšų netrūko.

Pajamų savarankiškomis funkcijoms lėšos 2019 metams sudarė 42200 eur iš tos sumos skirta darbo užmokesčiui ir sodrai 34300 eur kita dalis (7900 eur) skirta kvalifikacijos kėlimui, materialinės bazės kūrimui ir įstaigos veiklos funkcionavimui užtikrinti. 2019 metais darbo užmokesčiui ir sodrai lėšų netrūko.

Kitas finansavimo šaltinis – Klaipėdos universitetas. 2019 buvo gauta 87,90 eur, kurie buvo skirti psichologei, kuri turėjo praktikantes. Faktiškai praktikantės buvo dvi 2018 m., bet lėšos už jas gautos tik 2019 m. Nuo visos gautos sumos apskaičiuoti mokesčiai ir prvesti atitinkamai į institucijų sąskaitas.

Gyventojų paramos lėšos (2 proc.) 2019 m. gauta 382,04 eur ir panaudota 345 eur darbuotojų kvalifikacijai kelti iš šių lėšų. 2019 m. ataskaitinio laikotarpio pabaigoje likutis liko 282,81 eur.

Apibendrinant, galime teigti, kad 2019 metų veiklos plane numatyti tikslai ir uždaviniai yra įgyvendinti pagal turimas galimybes ir poreikį. Darbuotojai iš esmės įvykdė užduotis ir siektinus tikslus. Džiaugiamės 2019 metų tarnybos rezultatais ir pasiekimais savo galimybių ribose.

III. PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO PLANO VYKDYMAS

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Veiklos pavadinimas	Priemonės atsakingi vykdytojai	Asignavimai 2019-tiesiesiems metams, Eur					Indėlio ir proceso vertinimo kriterijai			Nukrypimų nuo plano paaiškinimai, priežastys, dėl kurių planuotos reikšmės nepasiektos
				Finansavimo šaltinis	Patvirtintas planas	Panaudotos lėšos (kasinės)	Įgyvendinimas, procentais	Pavadinimas, mato vnt.	Planuojama reikšmė	Faktinė reikšmė		
Ugdymo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo programa (Nr. 03)												
03010203	Švietimo pagalbos teikimo galimybių plėtojimas	1. Įstaigos veiklos funkcionavimo užtikrinimas	Direktorė	5 SFA	5400	5176,41	95,86	Tiekėjų, su kuriais atsiskaityta už suteiktas paslaugas skaičius, vnt.	2	3		
		2. Pedagogų ir kitų darbuotojų samda	Direktorė	4 MK, 5SFA	150700 + 2600 (SD)	150700 + 2600 (SD)	100	Samdomų pedagogų etatų skaičius, vnt. Samdomų kitų darbuotojų etatų skaičius, vnt.	7,5	7,5	Ligos metu nepriimti nauji darbuotojai pavadavimui.	
		3. Pedagoginio psichologinio vertinimo paslaugų organizavimas, specialiųjų ugdymosi poreikių nustatymas ir specialiojo	pPT specialistai					Kompleksinių vaikų vertinimų skaičius, vnt. Vieno specialisto įvertinimų skaičius, vnt.	240	314		
								17	25			

<ul style="list-style-type: none"> • Mokinio krešelio asignavimų kvalifikacijos lėšos • Pajamų savarankiškomis funkcijoms atlikti asignavimų kvalifikacijos lėšos • Biudžetinių įstaigų ir specialiųjų programų asignavimo kvalifikacijos ir komandiruočių lėšos • Gyventojų paramos lėšos (2 proc.) 	Direktorė	4MK	0	0	-					Kvalifikacija i lėšos iš MK nenumatytos
		5 SFA	400	390	97,50					Nebuvo poreikio. Koregavome planą metų eigoje.
		5 SP	600	482,88	80,48			30	42	Nebuvo atsitiktinių pajamų iš mokymų. Koregavome planą.
		G parama	490	345	70,41					Nebuvo tinkamos pastulos kvalifikacijos kėlimui
9. Materialinės bazės kūrimas ir atnaujinimas:										
<ul style="list-style-type: none"> • Mokinio krešelio asignavimo lėšos • Pajamų savarankiškomis funkcijoms atlikti asignavimų lėšos • Biudžetinių įstaigų ir specialiųjų programų asignavimo lėšos 	Pirkimų organizatorius	4 MK	0	0	-					
		5SFA	1700	1676,36	98,61					Buvo prekių poreikis.
		5 SP	1000	954,96	95,50			0	0	Nebuvo atsitiktinių pajamų iš mokymų. Koregavome planą.

		• Gyventojų paramos lėšos (2 proc.)		G parama	0	0	0	0	0	0	Nebuvo poreikio leisti lėšas.
		10. Nenumatytas paramos lėšos	Pirkimų organizatoriai	Juridinis asmuo	0	266,11	266,11	0	0	0	Lėšos naudojamos kurui.

Jurgita Radeckienė

_____ (parašas)

L. e. direktoriaus pareigas

SUDERINTA

Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjas
Apolinaras Stonkus

Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjas

Apolinaras Stonkus

